

Соламатіна А. В.
ФОРМУВАННЯ НАПРЯМКУ ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ
ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Відхід від централізовано - планової системи господарювання і перехід до ринкової економіки по-новому порушує питання про методи ведення економічної діяльності підприємства. Традиційні структури та форми господарювання змінюються. В таких умовах розвитку економіки в країнах колишнього радянського союзу, все більше і більше зростає роль витрат підприємства, як невід'ємної складової виробничого процесу, що в свою чергу вимагає повного переосмислення теорії виробництва починаючи від вхідних ресурсів і закінчуючи кінцевим продуктом, готовим для продажу. Визначення витрат - це невід'ємна умова успіху, тому що від їх обсягу безпосередньо залежить розмір прибутку, який одержить підприємець.

До складу витрат підприємства входять ті, що пов'язані з купівлею ресурсів, крім них підприємство несе витрати на збут та просування продукції на ринок. Сюди відносяться витрати пов'язані з транспортування виробів споживачу, на проведення маркетингових досліджень та організацію реклами тощо. Виражені в грошовій формі вони являють собою витрати реалізації продукції.

Крім того підприємство сплачує податки, збори, робить відрахування в різноманітні цільові і позабюджетні фонди, що також відносяться на собівартість продукції.

Можливості зниження витрат виробництва виділяються й аналізуються по двох напрямках: по джерелах і по чинниках.

Основними джерелами зниження витрат виробництва і реалізації продукції є: зниження витрат сировини, матеріалів, палива і енергії на одиницю продукції; зменшення розміру амортизаційних відрахувань, що припадають на одиницю продукції; зниження витрат заробітної плати на одиницю продукції; скорочення адміністративно-управлінських витрат. Зниження витрат виробництва в даний час забезпечується в основному за рахунок внутрішньовиробничих чинників.

Значне зниження витрат виробництва досягається в результаті застосування прогресивних методів організації виробництва. Прикладом служить розроблена в Японії і яка отримала широке застосування в усьому світі система організації виробництва "just in time". Вона знижує витрати виробництва за рахунок бездефектного виготовлення продукції. Сутність її полягає в тому, що комплектуючі вироби, деталі поставляються споживачу у визначене місце, у потрібний час, у необхідній кількості. Якщо попадаються браковані деталі, виробничий процес зупиняється, тому що запасів на робочому місці немає. Застосування цієї системи неможливе без забезпечення бездефектного виготовлення продукції у постачальника. Японські підприємства в цих цілях навчають усіх співробітників методам контролю якості тощо, підвищують відповідальність виробничих робітників за якість, використовують автоматичні пристрої для контролю якості. В результаті знижуються витрати виробництва, що пов'язані з повторним

опрацюванням бракованих виробів, витратами сировини і заробітної плати.

Робота виконана під керівництвом доц. каф ЕПОД Чумак Л.Ф.